

Česká republika

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Újezd, okres Zlín

763 25 Újezd 252

Identifikátor školy: 600 114 376

Termín konání orientační inspekce: 19. - 21. listopad 2002

Čj.:	155 327/02-11106
Signatura:	oo5cw117

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Základní škola Újezd, okres Zlín je plně organizovanou školou pro místní žáky a žáky dalších pěti okolních spádových obcí. Celkově 308 žáků ve 14 třídách vyučuje 19 učitelů a částečně i dvě vychovatelky školní družiny podle zvoleného vzdělávacího programu Základní škola.

Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byla škola naposledy zařazena k 1. lednu 2001 (čj. 16 791/01-21, ze dne 28. 5. 2001), od tohoto data je škola právním subjektem. Součástí školy jsou mateřská škola, školní družina a školní jídelna. Jejich uváděné kapacity nejsou žádným z těchto subjektů překročeny.

Zřizovatelem školy je obec Újezd. Ředitel školy je ve funkci od roku 1996.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v matematice, českém jazyce a německém jazyce na 1. stupni, v matematice, českém jazyce, v německém jazyce, dějepise a zeměpise na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy v matematice, českém jazyce a německém jazyce na 1. stupni, v matematice, českém jazyce, v německém jazyce, dějepise a zeměpise na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v matematice, českém jazyce a německém jazyce na 1. stupni, v matematice, českém jazyce, v německém jazyce, dějepise a zeměpise na 2. stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Personální podmínky byly sledovány ve vztahu k předmětu inspekce.

Všechny učitelky vyučující na prvním stupni český jazyk a matematiku jsou odborně a pedagogicky způsobilé pro výuku těchto předmětů.

I výuka sledovaných předmětů na druhém stupni je velmi dobře personálně zabezpečena. Všichni učitelé českého jazyka a literatury, matematiky i zeměpisu jsou odborně a pedagogicky způsobilí. Výuku dějepisu zajišťují dva učitelé, z nichž jeden splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, druhá vyučující není pro výuku dějepisu odborně způsobilá. Tři ze čtyř učitelů německého jazyka jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku tohoto předmětu, pouze jedné učitelce chybí odborná způsobilost. Velmi dobré personální podmínky výuky společně s délkou pedagogické praxe a úrovní metodických dovedností jednotlivých učitelů příznivě ovlivňovaly kvalitu sledované výuky.

Při skladbě úvazků byly většinou respektovány zásada návaznosti ve vedení třídních kolektivů a možnosti dané aktuálním složením pedagogického sboru. Skladba úvazků reálně odráží zkušenosti a praxi vyučujících, je vzhledem ke vzdělání učitelů vyhovující.

Výukou matematiky a českého jazyka se na prvním stupni základní školy zabývá metodické sdružení. Dle zápisů je jeho jednání zaměřeno na hodnocení prospěchu a chování žáků, vzájemnou kontrolu plnění učebních osnov v návaznosti učiva jednotlivých ročníků a na organizační záležitosti.

Matematika na druhém stupni je součástí předmětové komise přírodních věd. Ta sleduje plnění tematických plánů, přípravu soutěží a exkurzí, zprávy ze školení, hodnotí výsledky kontrolních prací a závěry z hospitací. Jedna z učitelek matematiky je začínající. Do praxe ji uvádí zkušená učitelka, která vypracovala velmi podrobný plán uvádění, obsahuje i časový harmonogram. Tento plán je plněn. Všichni vyučující matematiky mají vypracovány tematické plány, které vychází z osnov. Výjimkou je tematický plán pro výuku matematiky v osmém ročníku, kde není zahrnut tematický celek Statistika. Vyučující matematiky se dle nabídky účastní vzdělávání organizovaným pedagogickým centrem. Někteří z nich získávají dovednosti v práci s počítačem.

Učitelé cizích jazyků jsou členy předmětové komise společenských věd. Na začátku školního roku připravují vyučující tematické plány, které jsou však v němčině příliš poplatné obsahu používaných učebnic.

Pro výuku českého jazyka a dějepisu nejsou ve škole ustanoveny samostatné předmětové komise. O časovém a obsahovém plnění učiva, nákupu učebnic a pomůcek, rozborech výsledků písemných prověrek a srovnávacích testů a o organizačních záležitostech se vyučující českého jazyka a dějepisu mohou radit v předmětové komisi společenských věd. Ve sledovaných ročnících je provoz školy pro výuku českého jazyka a dějepisu vhodně uzpůsoben.

Učitelé zeměpisu pracují společně s ostatními učiteli přírodovědných předmětů v předmětové komisi přírodních věd. Tento metodický orgán pro svůj široký záběr řeší problematiku výuky zeměpisu jen částečně - sleduje plnění tematických plánů učiva v jednotlivých ročnících, organizuje zeměpisné soutěže, ale nevěnuje potřebnou pozornost výběru vhodných učebnic a nevyužívá dostatečným způsobem podnětné prostředí vybudované zeměpisné pracovny.

Ke zvýšení kvality práce přispívají také vzájemné hospitace a konzultace vyučujících obou stupňů školy, které jsou uskutečňovány ve většině sledovaných předmětů. Kontrolní a zejména hospitační činnost vedení školy nemá potřebnou frekvenci. Ředitel školy v loňském i v letošním školním roce pověřil předsedkyni předmětové komise prováděním hospitací i u kolegů s jinou aprobací (což poradnímu orgánu nepřísluší). Byla tak suplována povinnost ředitele a jeho zástupkyně v provádění průběžné hospitační činnosti. Kontrolní ani hospitační činnost nebyla od začátku školního roku 2002/2003 ze strany vedení školy zaznamenána.

Zpracovaný organizační řád reflektuje místní podmínky, definuje způsob organizace práce a její řízení, upravuje práva a povinnosti zaměstnanců. Kompetence jednotlivých pověřených pracovníků jsou písemně stanoveny. Provozní řád školy je zpracovaný podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Školní řád obsahuje ustanovení dané platnou normou včetně práv žáků vyplývající z Úmluvy o právech dítěte. Vyučování je organizováno prostřednictvím rozvrhu hodin, vnitřním řádem školy a platnými školskými předpisy.

Základním informačním zdrojem pro pracovníky školy je celoroční plán práce, který obsahuje i koncepci a priority školy pro daný školní rok. Z něho vychází zástupkyně ředitele při zpracovávání měsíčních plánů práce. Průběžné informace jsou zaměstnancům předávány i na pravidelných pracovních poradách a na pedagogických radách. Zákonní zástupci jsou zpravováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím žákovských knížek, dvakrát ročně na třídních schůzkách. Rada školy není zřízena. Velmi dobrou spolupráci má škola se SRPŠ, které svou činností zabezpečuje a finančně podporuje různé školní i mimoškolní aktivity (koncerty, divadelní představení, lyžařské kurzy, sportovní soutěže, atd.). Činnost školy je

veřejnosti obce prezentována prostřednictvím školního časopisu, místní kabelové televize a koncerty pěveckého sboru v kostele. Spolupráce se zřizovatelem je velmi dobrá, obec začíná postupně provádět rekonstrukci budovy školy.

Personální podmínky výuky sledovaných předmětů podporují učení žáků, jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiálně technické podmínky výuky byly sledovány vzhledem k předmětu inspekce.

Budova školy pochází z roku 1956 a již vykazuje zřetelné známky opotřebení. I když bylo započato s průběžnými nejnnutnějšími opravami (plynové topení, střecha), rekonstrukce dílčích úseků a odstraňování závad probíhá pomalu, v závislosti na finančních možnostech obce.

Prostory pro výuku z hlediska funkčních, estetických a psychohygienických podmínek jsou zejména na prvním stupni na velmi dobré úrovni. Třídy jsou vybaveny spíše starším a opotřebovaným žákovským nábytkem, jsou velmi pěkně upravené, esteticky a účelně vybavené používanými pomůckami. Příjemné prostředí tříd dotváří práce žáků a květinová výzdoba. Méně esteticky působily některé učebny druhého stupně. Obecným nedostatkem je nevyhovující osvětlení ve třídách.

Pro výuku matematiky na prvním stupni mají učitelky k dispozici různé druhy počítačů, polystyrénové aplikace, matematické tabulky, nástěnné tabule, modely těles, geometrické tvary, číselné osy, karty na procvičování základních početních výkonů, fólie pro zpětný projektor, sbírky úloh a matematickou literaturu. V některých třídách je umístěn zpětný projektor.

Paleta učebních pomůcek pro výuku českého jazyka na prvním stupni je velmi pestrá, od pomůcek, které si vyrobily samy učitelky, přes ukázky knih a další obrazový materiál.

Pro výuku českého jazyka a literatury stejně jako pro výuku dějepisu nejsou ve škole zřízeny odborné nebo specializované učebny, proto vyučování probíhá v kmenových třídách a v odborné pracovně přírodopisu. Učebny jsou většinou vybaveny starším nábytkem, zpětným projektorem, přenosným radiomagnetofonem, někde jsou k dispozici názorné transparenty a obrazový materiál. Pro videoprojekce slouží pouze odborná pracovna přírodopisu. Učitelé i žáci mohou využívat knižní fond žákovské a učitelské knihovny. Dostatečné množství zakoupených multimediálních výukových programů pro český jazyk, literaturu a dějepis mohou vyučující se žáky používat v počítačové učebně. Kabinety českého jazyka a dějepisu jsou velmi dobře vybaveny odbornou a naučnou literaturou a rozsáhlými videotékami.

Výuka německého jazyka probíhá v rámci rozvrhu hodin v kmenových učebnách, pro výuku němčiny škola nemá odbornou učebnu a používané méně prostorné třídy příliš neumožňují učitelům rozvíjet širší spektrum metod práce. Učitelé využívají zejména kazetové magnetofony a zpětný projektor.

Ve sbírce matematiky druhého stupně jsou fólie pro zpětný projektor, nástěnné obrazy, soubor razítek do geometrie, geometrické modely, karty s cvičeními a zlomky, sbírky úloh a soubory testů. Téměř všechny třídy jsou vybaveny zpětnými projektory, počítače jsou k dispozici v odborné počítačové učebně.

Výuka zeměpisu probíhala s výjimkou jedné hodiny v kmenových třídách bez potřebné podnětnosti, názornost výuky byla podepřena využitím nástěnné mapy, encyklopedie a zpětného projektoru. Jen jedna sledovaná hodina byla vyučována ve zřízené zeměpisné učebně, vybavené novým školním nábytkem, propojené se zázemím zeměpisného kabinetu s dostatečným množstvím standardních pomůcek. Její aktivizující prostředí (mapy, didaktická technika, nástěnné obrazy, směrová růžice, vyznačené zeměpisné souřadnice, atd.) a podnětnost není optimálně využívána pro realizaci efektivní výuky zeměpisu. Ve všech třídách i v odborné učebně absentovaly aktualizované zeměpisné nástěnky. K dispozici jsou i videokazety, ale jejich využití v hodinách komplikuje umístění videa ve školní družině.

Rovněž vybavení školy učebnicemi ve vztahu ke sledovaným předmětům je převážně velmi dobré.

V českém jazyce na prvním stupni, kde jsou používány učebnice z více nakladatelství, jejich kompatibilita vyžaduje promyšlenější postup zejména v rámci metodického sdružení. V německém jazyce používají žáci i učitelé učebnice se schvalovací doložkou MŠMT jednotné řady, vhodně zvolené v návaznosti na schválené učební dokumenty, ale i na vědomostní úroveň žáků a převládající metody učitelů.

Žáci prvního i druhého stupně využívají v matematice ucelené řady učebnic.

Pro výuku českého jazyka a literatury jsou žáci vybaveni vhodnými učebnicemi, čítankami a jazykovými příručkami. V dějepisu mají žáci k dispozici ucelené řady odpovídajících učebnic a dějepisných atlasů.

Výuka zeměpisu je prováděna s výjimkou jednoho titulu ze starých, již neaktualizovaných učebnic (z let 1991 - 1993), které často neodpovídají svým obsahem osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Žáci mají k dispozici zeměpisné atlasy. Učitelé zeměpisu neprosazovali prostřednictvím předmětové komise akutní potřebu nových titulů učebnic dostatečně důrazně.

Vyučující mají možnost vyjadřovat se průběžně k materiálnímu vybavení jako jednotlivci nebo prostřednictvím návrhů předmětových komisí. Výše uvedené prostory pro výuku, učebnice, pomůcky i didaktická technika byly ve sledovaných hodinách využívány převážně účelně a efektivně.

Materiálně technické zázemí jako podpůrný faktor k učení žáků ve sledovaných předmětech umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu, je celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH

Realizace vzdělávacích programů

Ve školním roce 2002/2003 škola realizuje ve všech ročnících vzdělávací program Základní škola.

Výuka probíhala dle týdenního rozvrhu hodin v souladu s učebním plánem tohoto vzdělávacího programu a její obsah byl v době inspekce v souladu s učebními osnovami sledovaných předmětů.

Kontrola rozvrhu hodin prokázala, že v 8. a 9. ročníku mají žáci zařazenu v jednom sledu sedmou vyučovací hodinu bez respektování polední přestávky v délce trvání 60 minut. Ve

Vedení povinné dokumentace vykazuje administrativní nedostatky, označení tříd jednotlivých ročníků v dokumentaci třídního učitele bylo provedeno v rozporu s platnou normou vyhlášky o základní škole.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech.

Časové dotace hodin a obsah učiva dějepisu jsou sice v souladu s platným učebním plánem a učební osnovou předmětu, z časového rozvržení a aktuálního plnění učiva však vyplývá, že v 9. ročníku hrozí reálné nebezpečí opětného nesplnění učební osnovy - tematický okruh Československo a svět ve 2. polovině 20. století nebyl v loňském školním roce vyučován. Rovněž kontrola třídních knih školního roku 2001/2002 v 9. ročníku v zeměpise prokázala, že výuka byla realizována dle zvolených učebnic, nebyly odučeny všechny tematické okruhy předepsané platnými osnovami.

Důsledkem nesystematicky prováděné kontrolní a hospitační činnosti je skutečnost, že nejsou průběžně srovnávány tematické plány s platnými osnovami zvoleného vzdělávacího programu, kontrola plnění učebních osnov prostřednictvím metodických orgánů, zejména vedoucích předmětových komisí, není dostačující.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a učebních osnov ve sledovaných předmětech není účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na prvním stupni

Matematika byla sledována ve všech třídách prvního stupně školy. Na kvalitu výuky měla příznivý vliv vedle odborné a pedagogické způsobilosti všech učitelek také jejich poměrně dlouhá pedagogická praxe.

Výraznější vstupní motivace nebyla sledována v žádné hodině. V průběhu hodin se většina učitelek snažila o motivaci k jednotlivým činnostem, na úvod sdělily cíl hodiny, v závěru výuky provedly zhodnocení splnění tohoto cíle. Většina z nich zařadila do vyučování matematické hry. Příklady z praxe a návaznost na zkušenosti žáků se objevily v části sledovaných hodin. Učitelky sledovaly stupeň pochopení učiva a podle potřeby pomáhaly žákům při řešení úkolů, vedly je také k sebehodnocení. Ve všech hodinách byla příjemná pracovní atmosféra. Žáci mají v žákovských knížkách optimální počet známek, zápisy obsahu hodnocené skutečnosti jsou zpravidla konkrétní. Většina žákovských sešitů má velmi dobrou úroveň, učitelky je kontrolují, opravují a vedou žáky k co nejlepší úpravě zápisů.

Vyučující se na výuku odpovědně připravovaly, zvláště promyšlené byly hodiny ve čtvrtém a pátém ročníku. Výuka byla účelně řízena, učitelky dávaly žákům jasné a srozumitelné pokyny. Prostor pro individuální potřeby a schopnosti byl velmi malý. Vyučovací čas nebyl v části hodin dostatečně efektivně využit. Prostor pro samostatnou práci byl většinou optimální, ve třetím ročníku poměrně malý. Vedení ke schopnosti aplikovat učivo nebyla zpravidla věnována dostatečná pozornost. Výuka byla vedena věcně a odborně správně, pro procvičování učiva byl ve všech hodinách dostatečný prostor. Nedostatečná byla snaha o rozvoj komunikativních dovedností, stejně tak byl opomíjen rozvoj smyslu pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučujících byla velmi dobrá, učitelky vždy respektovaly osobnost žáků.

Členění hodin bylo většinou funkční, tempo odpovídající, v některých hodinách spíše pomalé. Pouze v části hodin byly zařazeny relaxační chvíle. Chování žáků bylo vždy v souladu se školním řádem, žáci měli zájem o výuku a byli zpravidla aktivní.

Efektivitu výuky podporovalo užití různých druhů předtištěných materiálů, karet s číslicemi a příklady, modelů geometrických obrazců a těles a také počítadel. Některé učitelky promyšleně využily zpětný projektor k promítání připravených fólií.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na prvním stupni měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na prvním stupni

Český jazyk vyučuje ve školním roce 2002/2003 na prvním stupni celkem pět učitelek. Všechny jsou pedagogicky a odborně způsobilé pro výuku tohoto předmětu. Hospitace u čtyř z nich potvrdily, že jejich plná kvalifikovanost má rozhodně pozitivní vliv na kvalitu výuky.

Oblast motivace a hodnocení žáků byla ve sledovaných hodinách na velmi dobré úrovni. Zejména u mladších žáků učitelky vytvářely dostatečný prostor k využití vstupní i průběžné motivace, u starších pak preferovaly aktualizaci učiva v návaznosti na životní zkušenosti žáků. V průběhu vyučovacích hodin bylo ověřováno pochopení látky, učitelky žákům pomáhaly při řešení úkolů (zvláště výrazně v 1. ročníku). Méně patrné bylo při hodnocení respektování individuálních dispozic žáků a poměrně málo prostoru zbylo pro sebehodnocení a sebereflexi.

Plánování a bezprostřední příprava výuky byly na vynikající úrovni. Časová dotace předmětu byla v době inspekce v souladu se zvoleným učebním plánem a probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Učitelky v přípravě stanovily výukové cíle vhodně a přiměřeně vždy k aktuálnímu stavu třídy tak, aby učivo organicky navazovalo na učivo předcházející.

Výuka byla řízena účelně, především v nižších ročnících učitelky vytvářely dostatečný prostor pro individuální potřeby a schopnosti žáků. Při hospitacích inspekce nezaznamenala zohledňování žáků se specifickými poruchami učení či chování. Vyučovací čas byl při respektování obecných didaktických zásad využíván účelně. Učitelky při práci používaly dostatek zejména dvojrozměrných pomůcek (karty s gramatickými jevy, aplikace na magnetické tabule, pracovní listy apod.), poměrně méně často byla zařazena práce s využitím didaktické techniky. Vzhledem ke stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům byly vyučovací metody ve sledované výuce použity na velmi dobré úrovni.

Na srovnatelné úrovni byly i podmínky výuky. Učebny prvního stupně byly vzhledem k probíhajícím činnostem vhodně uspořádané a vybavené, zvláště výrazně pak z hlediska podnětnosti a estetičnosti. Všechny používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT. Vyučovací hodiny byly členěny i s ohledem na dostatečnou a aktuální relaxaci žáků, tempo výuky však v některých fázích zohledňovalo spíše pomalejší žáky. Inspekce nezaznamenala výraznější vliv sociodemografických podmínek na výuku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni byly na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v německém jazyce

Německý jazyk vyučují ve školním roce 2002/2003 celkem čtyři učitelé. Tři z nich jsou plně kvalifikovaní pro výuku tohoto předmětu. Pouze jedna (vyučující němčinu v 6. ročníku) není odborně způsobilá. Hospitace potvrdily, že vysoká míra kvalifikovanosti výuky má na její kvalitu pozitivní vliv.

Motivace a hodnocení žáků byly ve sledovaných hodinách na velmi dobré úrovni. Učitelé pracovali spíše s průběžnou motivací, aktualizovali příklady z každodenní praxe žáků a vycházeli z jejich životních zkušeností. Výjimkou byla organizace výuky v devátém ročníku, kde učitel zejména motivační prvky téměř nevyužil. Maximální prostor v hodinách učitelé

vytvářeli pro ověřování pochopení látky, důsledně se věnovali individuální pomoci žákům při řešení úkolů. Při zkoušení byly (i když spíše v nižších ročnících) otázky zaměřeny na pochopení vztahů a na aplikaci učiva, vždy však byla okamžitě využívána zpětná vazba a analýza chyb.

Oblast plánování a bezprostřední přípravy výuky měla vynikající úroveň. Časová dotace předmětu byla v době inspekce v souladu se zvoleným učebním plánem a probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Vyučující již v přípravě stanovovali výukové cíle vhodně a přiměřeně vždy k aktuálnímu stavu třídy tak, aby učivo organicky navazovalo na učivo předcházející.

Ve sledovaných hodinách učitelé preferovali vyučovací metody vycházející z výrazně gramaticky zaměřeného pojetí výuky. Převládalo spíše frontálně pojímané opakování, procvičování a neustálé upevňování látky v návaznosti na jasný, přehledný a postupně vytvářený systém gramatiky cizího jazyka. Tomu odpovídal i výběr učebnic jednotné ucelené řady. U nižších ročníků při tomto stylu výuky však přece jenom z hlediska motivačního i preferencí sluchově vnímané části cizího jazyka chybělo více písniček, básniček, říkadel apod. Poznatky a vědomosti byly žákům předávány kvalitně a precizně a zejména ve vyšších ročnících učitel se žáky komunikoval téměř výhradně německy. Ve výuce byly běžně používány audionahrávky. Didaktické zásady byly respektovány a výuka byla věcně i odborně správná. Vzhledem ke stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům byly zvolené vyučovací metody ve sledované výuce používány na velmi dobré úrovni.

Materiální a psychohygienické a podmínky výuky byly na průměrné úrovni. Škola nemá k dispozici samostatnou odbornou učebnu pro výuku německého jazyka. V kmenových třídách pak není dostatečný prostor pro dlouhodobější prezentaci nástěnných ani jiných pomůcek, které musí učitelé vždy do třídy donášet. Ve výuce nebyly používány slovníky, didaktická technika byla využívána rovněž jen v menší míře. Mimořádně vysoké tempo výuky zejména ve vyšších ročnících dokonce v některých případech téměř znemožňovalo skupině pomalejších žáků výraznější aktivní zapojení do vyučovacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice na druhém stupni

Matematika na druhém stupni byla hospitována ve všech ročnících, celkem v pěti vyučovacích hodinách. Všechny tři učitelky jsou odborně a pedagogicky způsobilé, jedna z nich je začínající. Aprobovanost učitelek se příznivě projevila na kvalitě výuky.

Vstupní motivace se většinou omezila na sdělení cíle hodiny, průběžná motivace byla zpravidla opomíjena. Příklady z praxe a zkušenosti žáků vyučující téměř nevyužily. Ověřování pochopení učiva bylo obsaženo ve všech sledovaných hodinách. Učitelky průběžně kontrolovaly práci žáků a podle potřeby jim poskytovaly pomoc. Respektování individuálních dispozic a podpora sebehodnocení nebyly zařazeny v dostatečné míře. Ve všech hospitovaných hodinách byla příjemná pracovní atmosféra, vzájemné vztahy byly velmi dobré. Počet známek z matematiky v žákovských knížkách je dostatečný, zápisy hodnocené skutečnosti jsou zpravidla konkrétní. Ne vždy učitelky důsledně dbaly na formální stránku zápisů jak na tabuli, tak v sešitech. Úprava zápisů v sešitech je často na průměrné úrovni, i když je vyučující kontrolují.

Všechny učitelky vypracovaly tematické plány vycházející, až na jednu výjimku, z osnov. Členění hodin a jejich řízení mělo různou kvalitu, zpravidla bylo velmi dobré. Prostor pro individuální potřeby a schopnosti žáků učitelé vytvořili ojediněle. Rozsah samostatné práce byl většinou velmi malý. Vyučovací čas nebyl u některých žáků využit efektivně, v části výuky žáci čekali, až úkol dokončí ostatní, případně opisovali řešení z tabule, diferencované úkoly nebyly

téměř nebyly. Učitelky vedly výuku věcně a odborně správně, ne vždy byl zvolen dostatečně promyšlený metodický postup. Chyběl také větší důraz na formální stránku zápisů. Ve všech hodinách převažoval frontální způsob výuky. Učivo bylo vždy procvičováno, schopnost jeho aplikace byla rozvíjena pouze v některých hodinách. Rozvoj komunikativních dovedností byl většinou opomíjen. Ve všech vyučovacích jednotkách pedagožky respektovaly osobnost žáků. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučujících byla dobrá. Tempo výuky bylo zpravidla vhodně zvoleno, relaxační chvíle učitelky zařadily ojediněle. Žáci se chovali v souladu s ustanovením školního řádu.

Všechny učebny mají poměrně dobré estetické a funkční vybavení, jsou v nich nástěnné obrazy s matematickou tematikou. Pro zvýšení efektivity výuky byly využívány předtištěné materiály, rýsovací potřeby, kalkulátory a modely geometrických obrazců. V některých hodinách byl funkčně využit zpětný projektor na promítání fólií s matematickým obsahem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na druhém stupni mají průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře

Skutečnost, že český jazyk a literaturu vyučují celkem čtyři odborně i pedagogicky způsobilé učitelky, se většinou pozitivně promítla v kvalitě sledované výuky.

Pouze ve dvou případech byly sledovány metody vstupní motivace žáků (motivační otázky, rozbor žakovských referátů), většina vyučujících získávala zájem žáků o probírané učivo až v průběhu výuky problémovými otázkami, aktualizací učiva, soutěžními prvky, využíváním mezipředmětových vztahů a znalostí žáků. Hodnocení žakovských výkonů ze strany vyučujících mělo většinou průběžný charakter, bylo zdůvodněné a objektivní. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo pozorováno.

Sledované vyučovací hodiny byly většinou pečlivě připraveny, což se projevilo v promyšlené struktuře hodin, v materiálním zajištění výuky (zvukové nahrávky uměleckého přednesu literárních ukázek, namnožený textový materiál, křížovky, kartičky s pravopisnými jevy a pojmy, názorný obrazový materiál) a kromě jedné literární hodiny i v efektivním využití vyučovacího času. Učebnice, čítanky a textové ukázky byly využity racionálně.

Ve všech sledovaných hodinách převažovaly, až na výjimky, účelně zvolené frontální metody práce – opakování, výklad, prověřování vědomostí žáků, shrnutí učiva. Některým vyučujícím se podařilo výuku zpestřit prostorem pro diskusi, zadáváním problémových úkolů podporujících samostatné analytické myšlení žáků a dramatizací literárních ukázek. Ve dvou literárních hodinách bylo pozorováno výrazně pozitivní výchovné působení na žáky.

Výuka probíhala v přátelské pracovní atmosféře, vyučovací tempo odpovídalo, kromě jedné sledované literární hodiny, aktuálnímu složení třídních kolektivů, kázeň žáků byla ve všech sledovaných hodinách na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře v 6. – 9. ročníku jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu

Výuku dějepisu zajišťují dva pedagogové – odborně i pedagogicky způsobilý učitel a pouze pedagogicky způsobilá učitelka, u které se však chybějící odborná způsobilost ve vedení vlastní výuky téměř neprojevila.

Oba vyučující dokázali žáky velmi dobře motivovat již v úvodu sledovaných vyučovacích hodin, a to hlavně vhodně zvolenými problémovými otázkami, uváděním historických zajímavostí, vysvětlením potřeby pochopení nového učiva a vytvořením dostatečného časového prostoru pro vyjádření názorů a dotazů žáků. Nenásilná průběžná motivace byla zřetelná zejména u zkušenějšího učitele, který dokázal udržet pozornost a zájem žáků dovedně kladenými otázkami, využíváním současných znalostí žáků (mezipředmětové vztahy), pochvalou a slovním povzbuzováním a improvizacími schopnostmi (reakce na odpovědi žáků). Kromě transparentního hodnocení žáků ze strany vyučujících byla, i když ojediněle, dána žákům možnost vzájemného hodnocení a ve dvou případech i sebehodnocení svých výkonů. Sledovaná výuka probíhala v přátelské pracovní atmosféře, díky zajímavosti výuky byli žáci ukázněni.

Svědomitá příprava vyučujících se projevila ve výuce hlavně v promyšlené přípravě a použití velkého množství názorného materiálu (obrazové a textové ukázky, mapy, ukázky z naučné a odborné historické literatury) a v účelném využití didaktické techniky při prověřování znalostí žáků a výkladu nového učiva (zpětný projektor).

Vedle frontálních metod práce byly vzhledem k charakteru učiva vhodně použity i metody problémového vyučování, řízeného rozhovoru, samostatného aktivního učení žáků (učebnice a atlasy) a diskusního fóra. Značný důraz byl kladen na práci s mapou a na logické uvažování a samostatné vyvozování závěrů. Velký prostor pro diskusi se však v jedné ze sledovaných vyučovacích hodin negativně projevilo v nesplnění vytýčeného výukového cíle. Vyučující se snažili vést žáky ke správnému spisovnému a obsahově sdělnému vyjadřování.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v zeměpise

Zeměpis je vyučován dvěma učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka byla sledována ve všech ročnících druhého stupně.

Vstupní motivace byla většinou redukována na seznámení s cílem hodiny. Průběžná motivace byla rozvíjena různými metodami, zejména využíváním různých informačních fondů - vypracované referáty, ukázky z encyklopedií, vyhledávání informací na mapách a v atlasech. Žáci byli vhodně motivováni i způsobem, jakým byly zadávány úkoly samostatné práce. Tyto úkoly žáky aktivizovaly, vždy formou zpětné vazby byly vyhodnoceny. Hodnocení žáků za předvedený výkon bylo objektivní, převážně pozitivně motivační.

Sledované hodiny byly připraveny, nové učivo průběžně navazovalo na předchozí, ale nebylo vždy časově zvládnuto (zejména nebylo prováděno závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny). Organizace sledované výuky vycházela z klasické stavby hodin, její kvalita byla ovlivněna tvořivostí vyučujících i jejich pedagogickými zkušenostmi. Výklad učiva byl odborně správný, srozumitelný, jen řazení jednotlivých činností v hodinách vykazovalo určitou stereotypnost. V 6. ročníku bylo učivo vhodně aktualizováno současnými událostmi, ve vyšších ročnících byla sledována snaha učitele o dialog s využitím znalostí a vědomostí žáků z výuky i z reálného života. Ve volených metodách práce byla dominantní role učitele, žáci byli průběžně vedeni k dovednosti pohotové orientace na mapách při vyhledávání požadovaných informací. Vyučovací čas nebyl v některých hodinách efektivně využit.

Komunikativní dovednosti žáků nebyly vždy rozvíjeny potřebnou měrou, osobnost žáků byla respektována. Celková atmosféra ve třídách pozitivně ovlivňovala vzdělávací proces.

V hodinách byly využity nástěnné mapy, encyklopedie, ukázky zeměpisné literatury, fólie se zeměpisným učivem, zpětný projektor, nakopírované texty, zeměpisné křížovky, atlasy. Materiální zabezpečení sledované výuky vhodným způsobem podporovalo učení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v zeměpise jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Kontrola výsledků vzdělávání je závislá zejména na aktivitě jednotlivých učitelů.

Výsledky vzdělávání jsou v matematice na prvním stupni zjišťovány pětiminutovkami, testy, třídními i dalšími matematickými soutěžemi. Pro zjištění výsledků výuky byly několikrát použity komerční testy z českého jazyka a matematiky pro 5. ročník. Analýza výsledků vzdělávání je prováděna na schůzkách metodického sdružení, dále při přípravě hodnotících zpráv na pedagogické rady.

Na druhém stupni jsou v matematice vedle čtvrtletních prací žákům všech tříd zadávány také komerčně zakoupené testy vycházející z osnov zvoleného vzdělávacího programu. Výsledky jsou projednávány na jednáních předmětové komise. Analýza výsledků písemných prací ani následná opatření vycházející z výsledků nebyly předloženy. Žáci si ověřují matematické znalosti ve školní soutěži na počítačích a v soutěžích regionálního charakteru.

Při zjišťování a srovnávání výsledků vzdělávání v českém jazyce a literatuře v 6. – 9. ročníku využila škola v minulém školním roce testy vytvořené nezávislou soukromou vzdělávací agenturou. Učující jednotlivých tříd výsledky žáků vyhodnotili a analyzovali v předmětové komisi, která s nimi seznámila v závěrečné zprávě ředitele školy a stanovila na jejich základě úkoly pro další práci. Z předložených materiálů vyplývá, že se škola v českém jazyce a literatuře v 6. – 9. ročnících cíleně zabývá rozbořením výsledků vzdělávání.

Své zeměpisné znalosti a dovednosti si žáci ověřují mimo jiné i účastí na řešení úloh celostátní soutěže Eurorebus (80 žáků školy), případně zapojením do řešení úkolů zeměpisné olympiády.

Účinným evaluačním a autoevaluačním nástrojem pro výsledky vzdělávání v dějepisu, zeměpise a německém jazyce je zapojení do mezinárodního projektu SOCRATES – COMENIUS, kde společně s partnerskou německou školou Mittelschule Auerbach a slovenskou Základní školou Detva zpracovává škola již třetí rok projekt „Hrady a zámky jako svědkové společné evropské kultury“.

Žáci školy získávají vědomosti a dovednosti v souladu se zvoleným vzdělávacím programem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou příznivě ovlivněny kvalitním personálním obsazením, sledované předměty byly vyučovány převážně učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Rozmanité metody a formy práce, stejně jako motivace a výchovné působení se odvíjely od osobnostních předpokladů jednotlivých vyučujících. Vztah mezi učiteli a žáky byl založen na vzájemném respektu a důvěře. Chování žáků bylo ukázněné.

Materiální i psychohygienické podmínky výuky umožňují naplňovat výchovně vzdělávací cíle školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Poslední platné Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2001 pod čj. 16 791/01-21 ze dne 28. 5. 2001 mění právní formu školy na příspěvkovou organizaci obce. Toto rozhodnutí je v souladu se Zřizovací listinou, kterou schválilo zastupitelstvo obce dne 1. 1. 2001.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace Základní školy Újezd
2. Dotazník pro ředitele před inspekcí
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 16 791/01-21 ze dne 28. 5. 2001
4. Zřizovací listina Základní školy Újezd ze dne 1. 1. 2001
5. Školní řád platný ve školním roce 2002/2003
6. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2002/2003
7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
8. Zápisy pedagogických rad a porad
9. Provozní řád školy ze dne 1. 10. 2001
10. Plán práce ve školním roce 2002/2003
11. Plán kontrolní a hospitační činnosti
12. Třídní knihy hospitovaných tříd školního roku 2002/2003, 2001/2002
13. Hospitační záznamy školních inspektorů ve sledovaných předmětech
14. Hospitační záznamy ředitele školy za období školního roku 2001/2002
15. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech vyučujících sledovaných předmětů
16. Třídní výkazy a katalogové listy žáků školního roku 2002/2003
17. Inspekční zpráva čj. 155 174/99-11106
18. Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2
19. Tematické plány sledovaných předmětů platné pro školní rok 2002/2003
20. Žákovské knížky, deníčky a sešity vybrané v době inspekce od náhodně zvolených žáků
21. Zápisy z jednání metodického sdružení pro 1. stupeň ze školních let 2001/2002, 2002/2003
22. Zápisy z jednání předmětové komise přírodovědných předmětů ze školních let 2001/2002, 2002/2003
23. Zápisy z jednání předmětové komise společenských věd ve školním roce 2002/2003
24. Personální dokumentace vyučujících sledovaných předmětů v době inspekce
25. Písemné práce z matematiky ze školního roku 2001/2002
26. Písemné práce z českého jazyka za školní roky 2001/2002 a 2002/2003
27. Srovnávací testy z českého jazyka včetně jejich rozboru za školní rok 2001/2002
28. Závěrečné práce projektu „Hrady a zámky jako svědkové společné evropské kultury“ za školní rok 2001/2002

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou vzhledem k odborné a pedagogické způsobilosti učitelů sledovaných předmětů velmi dobré, ve škole nejsou v současné době zaměstnáváni učitelé - důchodci, ani žádný nekvalifikovaný učitel. Pedagogický sbor má nižší věkový průměr, je stabilizovaný a perspektivní.

Budova školy prochází postupnou generální opravou, kterou finančně zabezpečuje obec. Materiální zabezpečení výuky je velmi dobré na 1. stupni základní školy, na 2. stupni nebyly učební prostory a učební pomůcky, kterými škola disponuje, vždy efektivně a účelně využity.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů pozitivně ovlivňovala kvalitu převážné části sledované výuky. Zřízené metodické orgány zabezpečující sledovanou výuku neposkytují řediteli žádoucí zpětnou vazbu o plnění učebních osnov a reálné podklady pro plánování výuky. Motivace žáků k práci nebyla využívána všemi učiteli v potřebné míře. Organizace vyučovacího dne vykazuje nedostatky v sestavení denního rozvrhu z hlediska psychohygienických potřeb žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Dratvová	Marie Dratvová v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Šopíková	Jana Šopíková v. r.
	Mgr. Miloslav Brůzl	Miloslav Brůzl v. r.
	PhDr. Vlastislav Kožela	Vlastislav Kožela v. r.

Ve Zlíně dne 6. prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. prosince 2002

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Aleš Kozubík

Aleš Kozubík v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, ní v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Zlínského kraje, Tř. T. Bati 3792, 762 69 Zlín	6/03	2003-01-03
Zřizovatel : Obecní úřad, Újezd 272, 763 25 Újezd	7/03	2003-01-03
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.

